voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 19 mei 2021

Openbaar

Onderwerp	Cultureel Perspectief Zwolle 2040
Versienummer	2
Portefeuillehouder	H.M.M. Schuttenbeld
Informant	Marga Wobma- Helmich
Eenheid/Afdeling	Ruimte en Economie
Telefoon	(06) 12652632
Email	M.Wobma@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	5.3.1 We houden de brede culturele basisinfrastructuur met een gedifferentieerd en gevarieerd aanbod voor een breed publiek in stand 5.3.2 We zorgen ervoor dat het Zwolse cultureel klimaat dynamisch is en blijvend innoveert
Begroting wijzigen	Nee
Dekking ten laste van	N.v.t.

Bijlagen	1.Cultureel Perspectief Zwolle 2040 2. Raadsinformatienota met samenvatting en duiding van de onderzoeken: 2.1- Aanpak doorontwikkeling evenementen Zwolle, Respons, 2021 2.2 Verkenning Accommodaties culturele en creatieve sectoren Zwolle, HEVO, 2020. 2.3 Creatieve industrie, de groeiparel van Zwolle, gemeente Zwolle, 2019. 2.4 Film in Zwolle. Een Benchmark, Film Kenniscentrum, 2019.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 vast te stellen met de volgende uitgangspunten:
   a. De gemeente Zwolle draagt de verantwoordelijkheid voor de culturele basisinfrastructuur in Zwolle en schept randvoorwaarden voor een aantrekkelijk, gedifferentieerd en toegankelijk aanbod voor een breed publiek.
   b. Het perspectief ondersteunt de breedte van het culturele domein op basis van de drie pijlers cirkels, spots en sterren.
   c. Cultuur is een belangrijke motor voor de ontwikkeling van regio Zwolle als vierde hoekpunt van de economische hoofdstructuur van Nederland.
   d. Eerst brengen we de basis van onze culturele infrastructuur op orde, vervolgens richten we ons op het verder uitbouwen van de culturele infrastructuur passend bij de kwalitatieve groei van de stad naar 2040.
   e. Met het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 leggen we onze visie vast op hoofdlijnen en kunstendiscipline overstijgend. Met de uitvoeringsagenda leggen we per discipline en op instellingniveau onze ambities en doelstellingen vast. De uitvoeringsagenda koppelt ambities en doelstellingen aan financiële middelen en zal daarom dit najaar tijdens de begrotingsbehandeling 2022 behandeld worden.

f. Bij de behandeling van de begroting 2022 wordt ook besloten welke incidentele en structurele middelen aan het cultuurbudget toegevoegd worden.

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Cultureel Perspectief Zwolle 2040

In 2040 is Zwolle de experimentele Hanzestad, het kloppend culturele hart van de regio. Waarin kunst en cultuur bijdragen aan de hoge kwaliteit van leven van iedereen die hier woont, werkt en recreëert. Het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 rust op drie pijlers: cirkels, spots en sterren. Hiermee omvat het perspectief de volle breedte van het culturele veld.

De cirkels staan symbool voor de Zwolse wijken waar de maatschappelijke waarde van cultuur centraal staat. Binnen de cirkels is aandacht voor cultuuronderwijs zodat alle kinderen en jongeren in Zwolle zich door middel van cultuur kunnen ontwikkelen. Er is aandacht voor inwoners die zelf actief kunst beoefenen doordat Zwolle investeert in cultuurparticipatie. Cultuur draagt ook bij aan het welzijn van Zwollenaren en bevordert samenhang in wijken door middel van community art. In 2040 is cultuur voor iedereen dichtbij.

De spots staan symbool voor cultuur als grootstedelijke voorziening met een regionale en nationale aantrekkingskracht. Cultuur draagt bij aan een bloeiende economie en is een belangrijke vestigingsfactor. De Zwolse culturele instellingen, gezelschappen en kunstenaars staan bekend om hun hoge artistieke kwaliteit. Met hun aantrekkelijke aanbod bedienen ze een breed en inclusief publiek, Op diverse plekken in de stad zijn spots waar een hoge concentratie culturele voorzieningen een grote aantrekkingskracht uitoefent op het publiek en het bedrijfsleven.

De sterren zijn de motor achter de beweging die we naar 2040 maken. We willen nu investeren in artistiek talent en ons richten op de generatie die in 2040 werkzaam zal zijn in de cirkels en de spots. Hiermee sluiten we aan bij het DNA van Zwolle als onderwijsstad. De stad met de hoogste dichtheid aan creatieve opleidingen in Nederland, gemeten naar het aantal inwoners. We willen talent een springplank geven naar de beroepspraktijk door hen begeleiding te bieden in productiehuizen die gekoppeld zijn aan onze culturele instellingen. Deze productiehuizen verbinden het creatieve onderwijs met het professionele culturele veld.

Aanleiding

De gevolgen van Covid-19 zorgden voor vertraging in het opstellen van een nieuwe cultuurnota. Het was niet het juiste moment om samen met de sector zo ver vooruit te kijken. De crisis vroeg juist om acute acties (en vraagt dit nog steeds). Inmiddels zijn we ruim een jaar verder en is het urgent om de culturele en creatieve sector juist nu perspectief te bieden. Daarom is dit Cultureel Perspectief opgesteld waarin we ver vooruitkijken en we de focus richten op 2040. We wijken daarmee af van de reguliere vierjarige cyclus van het cultuurbeleid.
De gevolgen van Covid-19 maken het noodzakelijk om in te kunnen spelen op ontwikkelingen op korte termijn die we niet volledig kunnen overzien. Tegelijkertijd maken de groei van de stad en de hoge ambitie om het vierde hoekpunt van de economische hoofdstructuur van Nederland te worden dat we lange termijn beleid nodig hebben. In plaats van een reguliere cultuurnota die een vierjarige beleidsperiode omvat, is gekozen voor een Cultureel Perspectief op 2040. In dit perspectief schetsen we de rol van kunst en cultuur in 2040 en de strategische lijnen die het mogelijk maken om onze culturele ambities te verwezenlijken. Om daar te komen zijn voor de periode 2022-2024 in dit document de belangrijkste prioriteiten geschetst (met een aanloop in 2021) die de komende jaren leidend zullen zijn voor onze beleidskeuzes en de inzet van onze capaciteit en financiële middelen.

Een van de fundamenten waarop het Cultureel Perspectief Zwolle is gebaseerd, is een aantal onderzoeken dat is uitgevoerd naar de culturele sector. Met deze onderzoeken is tegelijkertijd uitvoering gegeven aan een toezegging aan de raad om onderzoek te doen naar de accommodatiebehoefte van de culturele en creatieve sector. De toezegging komt voort uit het Coalitieakkoord 2018-2022 en de

Datum 19 mei 2021

Schets van Zwolle 2030, waarin wordt opgeroepen om ruimte te geven aan broedplaatsen cultuur en expositieruimte. In 2019 is vervolgens eerst een onderzoek uitgevoerd naar de situatie in de creatieve sector. Naderhand is dit aangevuld met een onderzoek naar de accommodatiebehoefte van de sector in zijn geheel. Ten behoeve van het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 is vervolgens onderzoek gedaan naar de specifieke accommodatiewensen van Filmtheater Het Fraterhuis. Tenslotte, is onderzoek uitgevoerd naar de doorontwikkeling van de evenementen en de festivals in Zwolle. Tezamen met gesprekken en participatiesessies met de sector bieden de onderzoeken een stevig fundament voor de doorontwikkeling van het kunst- en cultuurbeleid voor de komende decennia. De conclusies en aanbevelingen van de rapporten zijn vertaald naar ambities, keuzes en beleidslijnen voor het Cultureel Perspectief Zwolle 2040. Deze rapporten zijn in de bijlagen opgenomen.

Beoogd effect

Met dit Cultureel Perspectief Zwolle 2040 wil Zwolle de culturele infrastructuur versterken en een rol van betekenis geven bij de strategische positionering van de stad. Cultuur op wijkniveau en als grootstedelijke voorziening voegt kwaliteit toe aan het leven van haar inwoners en bezoekers. Cultuur heeft als onderdeel van de creatieve industrie een aanjagende functie en levert een sterke bijdrage aan een bloeiende economie. Kunst en cultuur leveren maatschappelijk rendement; ze zijn onmisbaar voor een vitale samenleving en de (mentale) gezondheid en het welzijn van mensen. Cultuur verhoogt het aanzien van de stad in Nederland en daarbuiten.

Argumenten

1- a. Verantwoordelijkheid gemeente Zwolle

Een sterke culturele sector is belangrijke onderlegger voor de kwalitatieve groei die Zwolle de komende jaren op diverse gebieden doormaakt. Cultuur is een belangrijke drager van onze beschaving en onmisbaar voor het maatschappelijk welzijn. Cultuur is een onmisbare voorziening die bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat.

1- b. De breedte van het culturele domein

In het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 maken we de breedte van het culturele domein inzichtelijk aan de hand van drie pijlers: de cirkels, de spots en de sterren. Met deze pijlers geven we richting aan de kwalitatieve en kwantitatieve groei. De pijlers helpen ons focus te houden en prioriteiten te stellen.
De cirkels omvatten cultuur vanuit het maatschappelijk perspectief; cultuureducatie, -participatie en cultuur toegepast binnen bijvoorbeeld het wijkgericht werken en de gezondheidszorg.
De spots vertegenwoordigen cultuur vanuit het economisch en artistiek perspectief; de volle breedte van de kunstdisciplines met instellingen, gezelschappen en zelfstandigen die kunst creëren en presenteren.
De sterren vertegenwoordigen cultuur met nadruk op human capital agenda; het creatieve onderwijs en productiehuizen die talentvolle jongeren voorbereiden op hun rol als professional binnen het culturele domein.

1- c.. Cultuur als belangrijke motor voor de ontwikkeling van regio Zwolle

Cultuur wordt in diverse beleidsnotities aangewezen als belangrijke randvoorwaarde voor de kwalitatieve groei van Zwolle waarmee we kunnen doorgroeien naar het vierde hoekpunt van de economische hoofdstructuur van Nederland. Cultuur versterkt Zwolle als aantrekkelijke stad om in te wonen en werken. In dit Cultureel Perspectief Zwolle 2040 geven we concreet invulling aan deze rol. .

1- d.. Basis culturele infrastructuur op orde brengen

Investeringen in de culturele basisinfrastructuur zijn nodig om het huidige aanbod op orde te brengen, passend bij de huidige omvang van de stad. Diverse onderzoeken en benchmarks tonen objectief aan dat de huidige culturele infrastructuur achterblijft ten opzichte van de omvang van de stad en in relatie tot andere steden. We willen daarom investeren in de breedte om de culturele infrastructuur te versterken. Maar we brengen ook focus aan door drie specifieke aandachtsgebieden te benoemen:

- ruimte voor kunstenaars om te creëren en te presenteren
- structurele budgetten voor makers in de podiumkunsten
- investering in talentontwikkeling

Zwolle ontvangt nu nauwelijks cofinanciering van uit het Rijk of de provincie. Om onze positie te verstevigen is het belangrijk om vanuit Zwolle te investeren in de culturele infrastructuur zodat deze zich kan ontwikkelen tot een omvang en niveau passend bij de ambities. Deze investering maakt co-financiering van andere overheden kansrijker. Als de basis op orde is, hebben we het voornemen de gemeentelijke investeringen te richten op het verder uitbouwen van de culturele basisinfrastructuur passend bij de kwalitatieve groei van de stad naar 2040.

1- e en f Strategische visie, uitvoeringsagenda en begroting

Het Cultureel Perspectief Zwolle 2040, de uitvoeringsagenda en begroting vervangen de gemeentelijke Cultuurnota. We wijken daarmee af van de reguliere beleidscyclus cultuur. Met het Cultureel Perspectief blikken we ver vooruit en richten we de focus op 2040. We schetsen de rol van kunst en cultuur in 2040 en de strategische lijnen die het mogelijk maken om onze culturele ambities te verwezenlijken. Om daar te komen zijn voor de periode 2022-2024 in dit document de belangrijkste prioriteiten geschetst (met een aanloop in 2021) die de komende jaren leidend zullen zijn. De vertaling van de strategische keuzes per discipline en instelling wordt in de uitvoeringsagenda opgenomen. In deze agenda wordt de inhoud aan de middelen gekoppeld. De uitvoeringsagenda wordt aangeboden bij de begroting 2022, komend najaar.

Risico's

Het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 geeft op strategische hoofdlijnen aan, langs welke pijlers we de culturele infrastructuur willen versterken en hoe we aansluiten bij de kwalitatieve groei van de stad. We brengen prioritering aan voor de komende jaren. Daarin maken we keuzes. Deze keuzes zijn gefundeerd op analyses van deskundigen, gesprekken met de culturele sector en eigen waarnemingen.

De effecten van de coronapandemie zullen voor de culturele sector ook in de komende periode ingrijpend zijn en de consequenties zijn nog niet volledig te overzien. Dat kan effect hebben op de mate waarin geformuleerde ambities gerealiseerd kunnen worden, qua hoogte maar ook in het tijdsbestek, zoals dat nu is geschetst.

Financiën

In het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 zijn de ambities neergelegd hoe we in 2040 de culturele infrastructuur in de stad in lijn willen brengen met de ambitie om door te groeien naar regio Zwolle als vierde hoekpunt van de economische hoofdstructuur van Nederland . Om de ambities te realiseren zijn investeringen nodig die wij u via de uitvoeringsagenda ter besluitvorming zullen voorleggen bij de integrale afweging van de begroting 2022. Deze zal plaatsvinden in het najaar van dit jaar. Om de geformuleerde ambities te kunnen realiseren voorzien we in 2022 een extra investering van ruim één

miljoen euro met een doorgroei naar drie miljoen euro in 2024. Dit is nodig om ook de eerste stappen te kunnen zetten gericht op de kwalitatieve groei van de stad.

Communicatie
Na besluitvorming door de raad gaat een website (www.zwolle.nl/cultureelperspectief) live, hierop staat alle informatie uit dit cultureel perspectief en ook de diverse onderzoeken die ten grondslag liggen aan dit perspectief zijn daar terug te vinden. Vervolgens zullen gesprekken gevoerd worden met de diverse stakeholders in de stad. Ook jongeren zullen betrokken worden. De opgehaalde input van de gesprekken wordt verwerkt bij het samenstellen van de uitvoeringsagenda.

Vervolg
Na besluitvorming is het Cultureel Perspectief Zwolle 2040 richtinggevend voor de beleidskeuzes en personele en financiële capaciteit binnen het beleidsveld cultuur. Voor de eerste fase van realisatie wordt een uitvoeringsagenda voor de periode 2022-2024 opgesteld die gelijktijdig met de gemeentelijke begroting dit najaar aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom